

R 3 | 2022

Strefa Ruchu

7	Z pieśnią na ustach	Monika Pilch
9	Tradycja meistersingerów	Jolanta Łada-Zielke
12	Paweł Łukaszewski: Młode pokolenie nie boi się muzyki chóralnej	Dominika Micał
14	Owain Park: Tyle jest pięknej muzyki	Dominika Micał

G.F. Händel *Partenope*, NOSPR, 23 stycznia 2022,
 fot. Radosław Kazmierczak

Relacje

16	Zamiast wzruszeń – rozeznanie	Wioleta Żochowska, Marta Konieczna
19	Słodko-gorzka szkoła uczuć	Marcin Bogucki
20	Ptaki lądują w Strasburgu	Leszek Bernat
21	Sycylijska reanimacja Verdiego	Jacek Marczyński
Zagranica		
22	Och, chłopcze, chcę z tobą tańczyć po afgańsku!	Magdalena Tejchma

Wydawnictwa

28	Nelson Freire – mistrz spontanicznej ekspresji	Dariusz Marciniśzyn
31	Staniąteckie perły	Mateusz Borkowski
31	Kompozycje i transkrypcje	Witold Paprocki
32	Ogniste granie	Witold Paprocki
32	Przeciwko naturze	Wioleta Żochowska
33	Pamięć przewijana na podglądzie	Piotr Tkacz
34	Odlotowa <i>Rakieta!</i>	Katarzyna Ryzel
34	Bezpieczne pogranicza	Tomasz Gregorczyk
35	Pocztówka dźwiękowa z Berlina	Wioleta Żochowska
35	Miej odwagę skoczyć	Jolanta Łada-Zielke
35	Dźwięki, kody, obrazy	Jan Topolski

Swoboda Ruchu

37	Śrubokrętem w brzmienie – o preparacji fortepianu	Małgorzata Walentynowicz
40	Sylvano Bussotti. Muzyka to za mało	Karolina Dąbek
42	Tajne/Muzyczne. Obopólna obojętność	Danuta Gwizdalanka

Od redakcji

4	Muzyka łączy, muzyka dzieli	Dominika Micał
5	Aktualności	
5	Felieton	
44	Zlikwidowano kolejną szajkę kompetytywistów	Andrzej Babecki
44	Z Archiwum R	
44	Chóralityka awangardowa	Katarzyna Ryzel
45	Rekomendacje	
45	Wydarzenia muzyczne	poleca redakcja
45	Słuchanie obrazów	
46	Wyczółkowski na głos z fortepianem	Paweł Bień

MUZYKA ŁĄCZY, MUZYKA DZIELI

✎ Dominika Micał

Od kiedy siły NATO wycofały się z Afganistanu i władzę przejęli tam talibowie, świat regularnie obiegają co najmniej niepokojące doniesienia, także związane z muzyką: o ewakuacji kobiecej orkiestry Zohra, o zniszczeniu instrumentów należących do Afgańskiego Narodowego Instytutu Muzyki, a ostatnio o spaleniu rubábu, harmonium i tabli oraz przemocy wobec ich właściciela. Ale co dokładnie traci światowa kultura wraz z – niewyrażonym wprost, ale wymuszonym coraz skuteczniej i godnymi potępienia metodami – zakazem muzykowania? W jakie dziedziny sztuki dźwięku uderza określenie muzyki jako *haram*? Jakich zniszczeń dokonują teraz talibowie, a z jakich, powodowanych przez inne polityczne siły, tamtejsi muzycy musieli się już wcześniej podnosić? W obszernym, przejmującym i ważnym artykule Magdalena Tejchma zwraca uwagę na pogarszającą się sytuację afgańskich twórców oraz fenomeny, które być może właśnie teraz bezpowrotnie znikają.

Na szczęście muzyka nie tylko dzieli – może być też siłą spajającą. Choć często narzekamy, że w Polsce mało się muzykuje, mało śpiewa, utyskujemy na braki w edukacji czy coraz niższą frekwencję na koncertach, okazuje się, że w pewnych obszarach jest bardzo dobrze! Rozkwita chóralityka, zwłaszcza amatorska – w najlepszym tego słowa znaczeniu. W zespołach spotykają się osoby, które kochają muzykę, dla których śpiew to prawdziwa pasja, ale którym chór daje też zwykłe, ludzkie oparcie. Staje się miejscem rozwoju, dodaje otuchy, pozwala pokojowo manifestować przekonania. A może nawet zmienia życie? Monika Pilch wytropiła dla nas kilka tego typu grup. Polityczny wpływ zespołów śpiewających nie jest zresztą wcale nowym wynalazkiem. Przypomina o tym Jolanta Łada-Zielke, która pisze o początkach ruchu chóralnego w Niemczech (z małą wycieczką do Austrii i Szwajcarii). Tyle, jeśli chodzi o chóry amatorskie. A co z zawodowymi? Paweł Łukaszewski sądzi, że właśnie w tej sferze można jeszcze wiele zdziałać, że jest to pole do popisu dla wykształconych dyrygentów i śpiewaków i że profesjonalne zespoły miałyby dzisiaj co wykonywać. Czy komponowanie na chóry stało się modne? Na pewno niezmiennie popularne jest w Wielkiej Brytanii. W ubiegłym roku moje ucho i serce skradł młody consort wokalny The Gesualdo Six (w 2021 recenzowaliśmy ich płyty i koncerty w #). Co nieco o działalności takiej zawodowej grupy opowiada jej dyrektor, Owain Park.

Do tego w numerze jak zwykle porcja relacji (tym razem zwłaszcza z oper: *Ptaków* Braunfelsa, *Nieszporów sycylijskich* Verdiego i *Partenope* Händla) oraz recenzji wydawnictw (proponujemy nawet komiks i nagrania na kasetach wideo!). Inaugurujemy też dwa nowe cykle: Danuta Gwizdalanka przeczesze dla nas zakurzone półki Instytutu Pamięci Narodowej, wyszukując co ciekawsze wątki związane z infiltracją muzycznego środowiska, a Paweł Bień przysłuchiwać się będzie... obrazom.

ruch
muzyczny

#3 2022 rok LXVI

Dwutygodnik poświęcony muzyce poważnej
i życiu muzycznemu założony w 1945 roku

Redaktor naczelny
Daniel Cichy

Redaktorka prowadząca
Dominika Micał

Sekretarz redakcji
Maciej Kucharski
maciej_kucharski@pwm.com.pl

Zastępca redaktora naczelnego
festiwale, koncerty
Krzysztof Stefański
krzysztof_stefanski@pwm.com.pl

Swoboda ruchu, muzyka dawna
Karolina Kolinek-Siechowicz
karolina_kolinek-siechowicz@pwm.com.pl

Swoboda ruchu, muzyka współczesna
Dominika Micał
dominika_mical@pwm.com.pl

Wydawnictwa
Michał Mendyk
michal_mendyk@pwm.com.pl

Teatr muzyczny
Jacek Marczyński

Redaktorzy seniorzy
Józef Kański, Olgierd Pisarenko

Sekretariat
Katarzyna Dubiel
redakcja@ruchmuzyczny.pl

Dyrektor artystyczny
projekt graficzny
Marek Knap
marek.knap@asp.waw.pl

Studio graficzne
Natalia Cyrankiewicz, Andrzej Swat (prepress)

Redakcja i korekta
Maria Konopka-Wichrowska

Internet
Mateusz Ciupka
mateusz_ciupka@pwm.com.pl

Wydawca
Polskie Wydawnictwo Muzyczne
al. Krasińskiego 11a, 31-111 Kraków
Oddział w Warszawie
ul. Fredry 8, 00-097 Warszawa
pwm@pwm.com.pl

Druk
Drukarnia Akapit sp. z o.o., Lublin
Nakład: 1200 egz.

Czasopismo patronackie wydawane na zlecenie
Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych,
a w tekstach przyjętych do publikacji zastrzega sobie prawo dokonywania
skróć, poprawek stylistycznych, zmian tytułów i śródtytułów.
Za treść reklam redakcja nie odpowiada.

Redakcja czynna od godz. 10.00 do 15.00

Adres
ul. Fredry 8, 00-097 Warszawa
tel.: +48 885 860 332
email: redakcja@ruchmuzyczny.pl
www.ruchmuzyczny.pl
■ ruchmuzyczny
■ ruchmuzyczny
■ RuchMuzyczny

Kontakt telefoniczny w sprawie prenumeraty:
12 422 70 44 wew. 183 lub 885 860 336 (Jakub Stankiewicz),
mail: prenumerata@pwm.com.pl

„Ruch Muzyczny” jest dostępny dla niewidomych
informacje na www.defacto.org.pl

Cytat numeru:

“
Dziś w Afganistanie
MUZYKA NIE ZABRZMI
ani na weselu, w radiu, w telewizji,
w sklepie, *ani* w wielu prywatnych
domach czy samochodach.
RYZYKO jest *zbyt duże*

--Magdalena Tejchma